

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-80
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 41.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, 21. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Štajercijanski poraz v Ormožu.

Iz Ormoža, 20. februarja.

Cela dva tedna so se pripravljali štajercijanci na današnji shod. Na stotine »Štajerca« se je razdelilo po nemških kramarijah, uglednejši ormoški Nemci, n. pr. Huber so celo osebno hodili okrog kmetov ter jih vabili na shod. Danes so se delili pri cerkvi letaki, na katerih se je očitalo slovenskim poslancem, da so »izdali in prodali« slovenske kmete, jim odjedli podpore po toči, katerih bi neki dala dežela na stotisoče, preprečili brezobrestna posojila, regulacijo Drave itd. itd. Vlekli je posebno »šlager« s podporami in nekateri Slovenci so mislili, da pride tudi na slovenskem shodu do bučnih prizorov. Upoštevati je namreč treba, da je lansko leto toča grozovito potolkla ormoško okolico in je moralo biti torej hujškanje zaradi podpor zelo izdatno. Najbolj pa je vleklo ljudi izdano geslo, da bode na razpolago štirka vina in piva do mile volje.

Tako je torej došlo do štajercijanskega shoda v Ormožu. Slavič, Drogenik in drugi štajercijanski generali so bili vsled slabo obiskanega shoda v Ptujju zelo slabe volje. Razjasnila so se jim lica, ko so videli pri Skorčiču kakih 150 ljudi, največ žensk, hlapcev, šnopsarjev in kar je še enakih »zastojščakov« po Ormožu. Bilo je tudi nekaj posestnikov iz Huma, župana iz Loprčic in Pušincev in nekaj Hardečanov. Ormoški purgarji so se spravili v kot; bilo pa jih je zelo malo. Manjkati pa ni smelo seveda uradništva.

Drogenik se je že nahujskal do mile volje s podporami, Peter Zadravec, prosluli štajercijanski kandidat »v imenu Jezusovem« (tako namreč začenja govoriti) si je že izkričal pljuča, da ne da deliti štajerske dežele, ko so došli Središčani, Velikonedeljčani in ključarovski fantje z urednikom Lesničarjem na obisk k štajercijancem. Pri predsedstveni mizi je nastalo veliko in živahno gibanje; napravili so 5minutni premor, »ka te lidje lahko grete tavun«. Pivo, katerega se je kar polivalo po dvorani, je storilo svojo dolžnost . . . Debeli Pauman s Hardeka, kateri je bil predsednik shoda, je pravil kmetom, »ka Slovenci čejo nekaj venegati«. Kautzhammer je ves nervozen škilil v Slovence in konferiral s ptujskim Slavičem in učiteljem Zehderjem, kaj bi bilo najpametneje storiti. Slavič je nato nahrulil Lesničarja, zakaj so prišli Slovenci delat zgage in nemira (dasi se še nikdo ni ganil), a ta mu je pojasnjeval, da so prišli slovenski volilci le na prijateljski razgovor in z najboljšimi nameni. Nastopil je črešnjevski Kresnik. Začel je z Adamom in Evo, ki sta imela baje samo enega sina (!), kateri ni bil ne Slovenec ne Nemec . . . Došel je potem počasi do tlake in robote, ko se je godilo slovenskemu kmetu boljše

ko sedaj. Našteval je sedanje kmečke nevolje. Najhujša je kajpada ta, da volijo slov. kmetje raje prvaške dohtarje ko brihtne štajercijanske kmečke kandidate. Ob volitvah delijo prvaki cigare kar na prasce!). Druga nevolja so slovenski advokati, ki baje strašno drago računajo (Ur. L.: Ali dr. Delpin zastoni dela? Splošen krolhot.). Še hujše pa baje postopajo s slovenskimi kmeti posojilnice — sicer tudi nemška hranilnica nič manj. (Kautzhammerju se je pobesil nos, Slavič je pa krvavo pogledal Kresnika z jasnim izrazom, da naj govori pametnejše.) Končno je Kresnik protestiral proti temu, da bi prvaki Avstrijo raztrgali (Medklic: Ali jo Nemci tako slabo držite skupaj?) in priklopili slovenske dežele k Srbiji. (Smeh pri Slovencih.) Razlagal je tudi, da niso štajercijanci nemškutarji temveč »internacionalna kmečka stranka« (Medklic: Kaj pa delajo med vami nemški kramariji?). Konečno je rekel, da ostanejo štajercijanci zvesti Avstriji in zaklical »živijo« cesarju. »Nemci« pri predsedstvu so molčali . . . Ur. Lesničar jim je ironično zaklical: No, ali bi raje »Heil Hohenzollern«? Ker je Kresnik rekel, da se lahko pomenimo stvarno in prijateljski, je zahteval ur. Lesničar besede. Predsednik Pauman jo je dal, a Kautzhammer in Slavič sta padla po njem, da to ne gre in da ne sme dati besede Slovincu. Na to je Pauman sam ob splošnem krolhotu govoril: Vi vidite, ka se mi slabo godi. (Oho! Zakaj pa imate trebuh kot malo kad?) Zel ste te čuli, kak so oni slovenski poslanci venegali, ja, kak so venegali, sem šteje reči, venegali . . . Minuto trajajoč krolhot . . . Ja, zel vete, ka podpore ne dobite, Vete, naj smo zadnji mi delili, se nesmite čemeriti, mi smo ne krivi, ka ste vsi ne dobili (Razburjenje. Klici: Bogatašem vse, siromakom nič) . . . Mi . . . dalje ni prišel. S spomini na zadnje delitev, ki je vzbudila precej nevolje, je diplomat Pauman pokvaril celo situacijo. Kautzhammer ga je temeljito naškilil, potem pa je predlagal resolucijo, »ali kak se slovenski reče sklep«, da izražajo slovenski kmetje svoje zaničevanje in nezaupanje slov. poslancem. Dal jo je na glasovanje. A glasovalo je za resolucijo prav malo ljudi, večinoma hlapci in deklet (!) ormoških purgarjev, nekaj šnopsarjev in pijancev. Ur. Lesničar je zahteval, naj se vpraša, kdo je proti, pa mu niso ugodili. Na to je on sam zaklical: Kdor je proti, naj vzdigne roko! In glasovalo je skoraj dve tretjini navzočih proti štajercijanski resoluciji. Razočaranja in jeze ormoških renegatov si ni mogoče lahko naslikati . . . Ur. Lesničar je na to še glasno protestiral proti temu, da se mu ni dalo besede, očitno vsled tega ne, ker so se gospodje štajercijanci bali resnice. Ljudje so ga dobro razumeli in ogorčenje je bilo vsled nasilnega postopanja štajercijancev splošno. Pribil je tudi, da si štajercijanci niso upali sklicati javnega shoda temveč le društveni shod tiskovnega društva »Štajerc«. Ljudje so zahtevali, naj govori Lesničar kot domačin, a Kautzhammer je

poslal policaja nad njega, češ, da je že shod, kakor je rekel ptujski Slavič, »izključen«. Svetili so se že tudi bajoneti med vrati in pijana nemškutarska družal je grabila za vrčke in stole. Slovenci so se nato umaknili. Ponesrečen štajercijanski shod je vzbudil zvečer po mestu silno senzacijo in tem večje razočaranje, ker se je slovenski shod vršil mirno in veličastno. Štajercijanci so doživeli v Ormožu prvič huč in ravno v sedanjih razmerah tem bolj občutljiv poraz.

Sijajna manifestacija slov. volilcev v Ormožu.

Iz Ormoža, 20. februarja.

Istinito — nismo upali včeraj na toliko udeležbo. A zbralo se je v čitalničnih prostorih, na hodniku, v otroškem vrtcu in na dvorišču nove posojilnične hiše nad 300 mož volilcev; nekateri so sodili, da je bilo še več ljudi. Na shod je došel iz Dunaja državni poslanec dr. M. Ploj, nadalje sta bila navzoča deželni poslanec dr. Karl Verstovšek in A. Meško. Shod ni zadovoljeval v vsakem oziru zaradi lepega obiska, temveč tudi zaradi kvalitete zborovalcev: bil je zbran cvet okraja; prihiteli so iz vseh far najodličnejši možje, ne le da se izrečejo proti nasilstvu nemško-nacijonalne večine, temveč tudi, da manifestirajo napram štajercijancem slov. značaj okraja. Delpin je ves čas hodil pred zborovališčem gori in doli in ko je videl prihajati na stotine slov. mož, je šel. Prvi je govoril dr. Guido Sernec o dež. proračunu za l. 1910 in o predlogih nemško-nacijonalne večine, ki so tirali slov. poslance v obstrukcijo. Ker je upravičena, naj v njej vstrajajo. Ker so te stvari že znane, jih ne bomo ponavljali. Govoru g. doktorja so navzoči ponovno živahno pritrdjevali in konečno z velikim navdušenjem ploskali. Na to je spregovoril dež. poslanec Meško, ki je v obširnem govoru opisoval potek in način obstrukcije. Njegove čvrste, domače besede so vzbudile splošno pohvalo. K besedi se je oglasil tudi dež. poslanec dr. Ploj, živahno in pristrčno pozdravljen. Izvajal je, da je veselo znamenje politične probujenosti in zrelosti ormoškega okraja, da se je zbralo toliko volilcev na »Sloginem« shodu, da zavzame svoje stolišče napram obstrukciji v dež. zboru. Slovenci nočemo s tem bojem izsiliti nobenih krivic na Nemce, hočemo le svojo pravico in ničesar drugega. Ne bojujemo se proti nemškemu narodu kot takemu, temveč le proti onim političnim nestrpnežem, kateri ovirajo naš gospodarski in kulturni razvoj. In v tem boju postopajmo skupno in složno, da dosežemo tudi uspehe. (Živijo klici in dolgotrajno odobravanje.) Ur. Lesničar je označil postopanje štajercijancev, ki delajo za zavoženo politiko nemškonacijonalne večine med slovenskim naro-

LISTEK.

Konovalov.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

Konovalov mi je vzel pismo iz rok, ga zamišljen obračal med prsti ter si gladil z drugo roko svojo brado.

»In pisati znaš tudi?«

»Da.«

»Ali pa imaš tudi črnilo?«

»Tudi . . .«

»Piši ji, za božjo voljo, pismo . . . kaj? Naposled me ima za lopova in si misli, da sem pozabil na njo . . . Piši! . . .«

»Rad. Takoj, če hočeš. Kdo pa je ona?«

»Prostitutka, Saj to si lahko sam zapazil: saj mi piše, da naj jo vzamem ven, to se pravi, da moram pri policiji pismeno obljubiti, da bom skrbel za njo ali da jo vzamem za ženo. Potem dobi svoj list mazaj in od tega trenutka naprej je zopet svobodna? Ali si razumel?«

Čez pol ure je bilo pismo za Kapitolino gotovo. »No, čitaj enkrat — kako se to sliši?« je rekel Konovalov nestrpno.

Slišalo se je tako: »Kapa! Le tega si od mene ne misli, da sem nesramen lopov in da sem te pozabil; samo popival sem ter se izpil popolnoma. Sedaj sem zopet v službi, in jutri si bom vzel predujem ter poslal denar Filipu, ki bo šel po Tebe. Za pot bo menda dovolj. Med tem do svidenja! Tvoj Aleksander!«

»Hm . . .« je menil Konovalov ter se popraskal ušesi. »Pišeš pa ne posebno dobro . . . Nikakega usmiljenja ni v pismu, solza manjka. In potem — saj sem te vendar prosil, da me obkladaš z raznimi psovskami, in teh sploh nisi napisal . . .«

»Toda čemu neki? . . .«

»Da bi videla, da se sramujem pred njo in da razumem svojo krivdo napram nji. Tako pa?! — Kot da bi bil stresel grah na tla! . . . To naj bo pisanje? Solzo moraš spraviti v pismo!«

In tako sem moral spraviti solzo v pismo, kar se mi je tudi v zadovoljnost mojega predpostavljene posrečilo. Položil mi je roko na ramo in rekel iskreno: »Tako! Sedaj je v resnici dobro. Hvala! Izprevidel sem, da si dober dečko . . . Midva bova dobro izhajala . . .«

O tem nisem dvomil in prosil sem ga, naj mi pripoveduje kaj natančnejšega o Kapitolini.

»Kapitolina? — Mala deklica je . . . Skoraj še dete. Trgovčeva hči iz Vjatke . . . Izpodrnila je pač. Čimdalje bolj, — in potem je prišla v . . . tako hišo, saj veš. Prišel sem tja in jo videl — čisto dete šel! Moj Bog in gospod, kako je neki to mogoče? No, in tako sem se seznanil z njo . . . Jokala je . . . Jaz sem ji rekel: Nič ne de, dete, le potrpi malo! Jaz te bom že rešil odtod . . . Le počakaj malo . . . In vse sem že pripravil — denar in vse . . . Naenkrat pa se me je lotilo pijančevanje, in predno sem vedel, bil sem že v Astrahanu . . .«

»No«, sem vprašal jaz, ko mi je bila pavza predolga, »in jo hočeš poročiti?«

»Poročiti? . . . Kako bi pač to mogel? . . . Jaz bi bil lep ženin! Ne! . . . Vzel jo bom iz one hiše, po-

tem lahko gre, kamor hoče. Službo bo že našla . . . Morebiti postane potem zopet človek . . .«

»Meni pa se zdi, da hoče s teboj živeti.«

»To govori le tako — v deliriju. Vse ženske trpe nekaj časa na takem deliriju . . . Poznam jih prav dobro. Mnogo sem jih poznal, in najrazličnejše. Celo neko trgovko — bogato! Bil sem hlapec v nekem cirkusu, ko se je zagledala vame. Pojdi je rekla — moj kočijaž lahko postaneš. Cirkusa sem bil sit, in vsprejel sem njeno ponudbo. No, in . . . prihajala je večkrat k meni. Veliko hišo je imela, lepe konje, strežaje . . . Živel so v resnici odlično. Njen mož je bil majhen in debel — tako nekako kot naš mojster, ona pa je bila sloka, gibčna kakor kača in ognjena. Če me je ta objela in poljubila — je bilo, kot da mi meče goreče oglje v srce! Tresel sem se po vsem telesu, ustrašil sem se tega! . . . Poljubljala je in poljubljala ter se jokala . . . in nekaj kakor krč se jo je lotilo — vsa je drhtela. In če sem jo vprašal: kaj ti pa je, Vera? me je dolgo časa gledala in rekla na to: ti si otrok Saša, je rekla. — Ne razumeš prav ničesar . . . Da, to je bila dobra gospa! . . . Imela je popolnoma prav, da ničesar ne razumem — saj sem nekoliko bebast, to vem prav dobro; malokdaj razumem, kaj delam — raje ne mislim nič na to!«

Molčal je in me gledal z široko izbuljenimi očmi. Žarelo je nekaj kot otroška bojazen, kot skrivnostno vprašanje v teh očeh, nekaj skrbipolnega, kar je delalo njegov lepi žalostni obraz še žalostnejšega, še lepšega.

»No, in kako se je končalo s trgovčevno ženo?« sem vprašal čez nekaj časa.

Dalje sledi.

dom propagando, dočim zaničuje nemški kmet in delavec gospodujočo kliko v Gradcu, zasmehovanje slov, naroda, katero mora ta najodločnejše zavrniti. Ovrgetel je potem točko za točko lažnjive »Štajerčeve« napade na slovenske poslance. Govor je žel splošno pritrdjevanje. Na predlog g. L. Petovarja se je sprejela sledeča resolucija: Slovenski volilci, zbrani na javnem shodu pol. dr. »Sloge« v Ormožu, dne 20. februarja odobravajo v popolnem obsegu postopanje slov. poslancev v zadnjem zasedanju štaj. dež. zbora, ki so preprečili z uspešno obstrukcijo sprejetje nam skrajno krivičnega proračuna in drugih krivičnih zakonov. Zahtevajo od njih, da nadaljujejo uspešno započeto obstrukcijo dotlej, dokler se ne spremeni nam Slovincem sovražnen sistem v deželi in ne doseže samouprava za Slov. Štajer. G. župan Jos. Šinko, kateri je z g. Henrikom Irgoličem spretno vodil shod, je nato še pojasnil, da krivic pri zadnji razdelitvi drž. podpore ni kriv pomožni odbor, temveč zelo mnogo župani, kateri so napravili netočne podatke o prizadeti škodi. Shod je bil na to ob najboljšem razpoloženju zaključen. Posebej je treba opomniti, da se je vršil nad vse mirno in dostojno in da se ni na ponoven poziv proti resoluciji vzdignila niti jedna roka. Slovenci ormoški in ormoškega okraja so lahko z včerajšnjim dnevom zadovoljni.

Politična kronika.

a Nobene preosnove ministerstva pred Veliko nočjo. Iz Lvova poročajo, da se je izrazil prof. Glombinjski o svojem utisu pri konferenci z Bienertom sledeče: Prepričan sem, da vlada ne misli pod sedanjimi razmerami na preosnovo ministerstva. Bienert je rekel, da ne bode poprej preosnove, dokler ne bode trdne delavne večine.

a Konstituiranje nove vladne stranke na Ogrskem se je izvršilo v soboto popoldne ob ogromni udeležbi iz glavnega mesta in cele dežele. Došlo je z dežele 151 odposlanstev; v sprevidu k redutnim dvoranam, kjer se je shod vršil, je bilo do 10 tisoč oseb. Sprejela se je resolucija grofa Tisze, katera se v glavnem izreka za bančno skupnost in volilno reformo, tako seveda, da ne bo ogrožen »narodni« značaj Ogrske.

a Prepri med španskimi liberalci. Kakor poprej Moret, tako tudi Canalejas, novi španski ministerski predsednik nima skoro nobene zaslombe v španski liberalni stranki. Strankini pristasi pravijo, da ne smatrajo Canalejasa, kateri bi rad dobil z ministerskim predstvom tudi vodstvo stranke v roke, za svojega vodje. Oni sami si volijo svoje vodje in ne kralj. Razpor v stranki se bo težko poravnal in došlo bode do odstopa Canalejasovega ali pa do novih volitev. Pripomnimo, da so španski liberalci ravnotako reakcionarni ko klerikalci.

Dnevna kronika.

Zaderski nadbiskup Dvornik je postal žrtve italijanskih denuncijacij i v Rimu pri Vatikanu in na najvišjem mestu na Dunaju. Prvi uspeh teh denuncijacij je bil, da so dali Dvorniku brez njegove vednosti in proti njegovi volji naenkrat koadjutorja v osebi zagrizenega italijanaša in nasprotnika vsega slovanskega biskupa Borzattija, ki je uporabljal najpoglejše sredstva, da bi Dvornika izpodrinil in sam nadbiskupsko mesto zasedel. Ko je Dvornik bil nedavno na Dunaju in je čul, da je tam v najbolj črnih barvah naslikan, je odgovoril: »Moja krščanska dolžnost je bila, prepričati sv. Stolicu, da bo z nadaljnim zabranjevanjem glagolice izginil mir in red med dalmatinskim ljudstvom.« — Za Vatikan suspenzija Dvornika ne bo imela ravno najboljših posledic.

a Zopet nova uniforma v skupni vojski. Dunajski časniki javljajo, da bodo početkom aprila izšle nove odredbe glede uniformiranja v vojski. Kavalerija bode dobila tudi sivo obleko in infanterijski oficirji gala-uniformo z belo suknjo (Waffenrock). V gala-uniformi se naj posebno razlikujejo oficirji, dočim naj dobe zdravniki, računovodje in auditorji galauniformo kakor vojaški uradniki. Za vse vojne uradnike, intendante in inženirje bode normiran klobuk s perjanico.

a Sedemdesetletnico rojstva praznuje jutri 22. t. m. starešina nemške socialdemokratske stranke Avgust Bebel.

a Plavalni pas, s katerim se je nemogoče potopiti, je izumil Hrvat Ferenčina v Zagrebu. Pas drži na površini vode 150 kg teže, torej tudi človeka, ki ne zna plavati.

a Za hrvatsko gledališče v Osijeku zgrade novo poslopje.

a Sto let je minilo včeraj, kar so v Mantovi ustrelili znanega tirolskega junaka Andreja Hoferja.

a Splošni avstrijski shod katoliškega ženstva se vrši od 29. marca do 2. aprila na Dunaju.

a Srbska akademija v Belem gradu je izbrala na svojem običnem zboru dne 16. t. m. profesorja dr. Karla Štreklja na graški univerzi svojim rednim članom.

a Prvi ricmanjski župnik Fr. Jedrejčič bo 23. t. m. inštaliran.

a Kaj in kako mislijo Židje o Jezusu. »North American Review« trdi, da se varajo vsi oni, ki mislijo, da je Jezusov pojav mrzek in nengoden Židom. Nedavno je dr. Funk vprašal mnoge židovske teologe, historike in pisatelje v Ameriki in Evropi, kak imajo pojem o Jezusu Kristusu. Mnogi, ki so se posebno izkazali v židovski znanosti, veri in književnosti, so mu odgovorili zelo značilno. Prvi židovski teolog v Ameriki, dr. K. Kohler, upravitelj židovskega cincinnatskega kolegija, je rekel, da »Židovi nimajo nikakega razloga odbiti od sebe Jezusa, ponižnega in blagega človeka in učitelja, ki je ljubil ponižane in tlačene. On je bil jeden najboljših in čistih sinov sinagoge in pravi prorok. Danes vidijo Židje v njem vzor in ideal duševne lepote. Celo sodobno hebrejstvo vidi v njem enega največjih svojih sinov.« Rabin v Novem Jorku, dr. Gustav Gotheil, je odgovoril: »Za židovske proroke ne more biti nečastno, niti jim bode vrednost rasla, če jim postavimo Jezusa v bok, ker je njihovemu duševnemu bogatstvu dodal novih draguljev verske lepote. Njegove žive besede se zagrezajo v globino ljudskega srca. Zakaj se ne bi neki dičili Židovi z njim?« Moric Jastrov, profesor semitskih jezikov na pensilvanske univerzi in jeden največjih sodobnih orientalistov, pravi: »S historičnega stališča moremo smatrati Jezusa za jednega naslednika židvskih prorokov. Obično velijo, da Židovi ne marajo za njega. To je res v kolikor oni sploh ne marajo za svoje stare proroke, ali na isti mah se moramo vprašati: Jeli krščanstvo sprejelo Kristusa? Niti socialno, niti politično, naše urejenje ne temelji na načelih ljubezni, katero je propovedoval Jezus tako vzvišeno. Že davno željeno pomirjenje med Židovi in Kristjani bode nastalo, ko bodo začeli ljudje ravnati po Kristusovih aksiomih. Max Nordau pravi »Jezus je duša naše duše, obraz našega obraza. Kdo bi ga mogel izključiti iz Izraela. Sv. Peter je edini Žid, ki je rekel, da Davidovega sina ne pozna. Če Židovi do danes niso pokazali spoštovanja napram Jezusu, izvira od tod, ker so bili preganjani, mučeni, ker so jih pobijali v njegovem imenu, pa niso razločevali učitelja od onih, ki so se nazivali njegovimi nasledniki ali pristaši. Jezus je na čast našemu plemenu. Mi ga sprejmemo kakor evangelij, cvetje židovske književnosti.« Teodor Reinach, predsednik »Societe des Etneles Juives«, je pisal, da nadaljuje Jezus proroke in da se morajo izpostaviti vezi, ki ga vežejo z židovstvom. — Konečno je še Jakob Schurz, veliki ameriški filantrop, ki je izjavil: »Mi Židje spoštujemo in častimo Jezusa kakor tudi proroke, ki so bili pred njim«.

Opozorjamo naše p. n. naročnike, naj blagovolijo prej ko mogoče poslati zaostalo naročnino za »Narodni Dnevnik«.

Štajerske novice.

a Politični shod v Ptuj. Včeraj se je zbralo v Narodnem domu v Ptuj lepo število samih veljavnih mož iz ptujke okolice na shodu, ki ga je sklicalo pol. društvo »Pozor« v protest proti nemškemu nasilju in krivicam v Gradcu. Shod je trajal od 11. do pol drage ure popoldne. Predsedoval je gosp. dr. Fermevc kot predsednik društva. Prvi je govoril dr. Verstovšek; njegov govor je bil jako »zmagovit«, poln hvale nad dozdajnim uspehom in poln bojaželjnosti za bodočnost. Odkrito rečeno, mi si želimo na shodih, na katerih se govori o obstrukciji, treznega razmotrivanja položaja. Naj se razmotriva objektivno o stvari in ne v trenutnem navdušenju, ker nam zna bodočnost prinesiti ogromno razočaranje. Bojevitost, razbijanje po pultih itd. je v gotovem trenutku na mestu, a ob pogledu v bodočnost nam mora biti vedno pred očmi vprašanje: kako stvar vediti naprej, da bo pri naših slabih močeh imela uspeh in da se s kako nepremišljenostjo ne razbije v prah vse naše dozdajno delo. Nevarno je orožje, s katerim se branimo danes proti Gradcu, zato je treba skrajne premišljenosti, previdnosti in hladnokrvnosti, da ne ranimo s tem orožjem samih sebe. Smo odločno proti temu, da se gre med ljudstvo z bojevitimi govori, ne da bi se mu povedalo tudi, kako težko je pri naših šibkih silah v Gradcu ta boj izpeljati do konca, in ne da bi se mu obenem pojasnilo dalekosežnost koraka v Gradcu. Obstrukcije, katero v danem trenutku v polni meri odobravamo, se ne sme ljudstvu slikati kot igračo. S tega stališča je drugi govornik. dež. posl. dr. Kukovec tudi govoril ter je kritično razmotrival pomen obstrukcije. G. dr. Lašič je govoril o zatiranju Slovencev v Ptuj na gimnaziji pri sodnji in drugod. Na predlog Miha Bren-

čiča se je sprejela resolucija, s katero se izreka zaupanje slov. poslancem in se jih poziva, naj vztrajajo v obstrukciji. — Na shodu je bil navzoč tudi državni poslanec dr. Ploj.

d Mladinski shod v Št. Jurju ob J. ž. Pododbor »Zveze slov. napredne mladine« je imel včeraj pri A. Nendlu zaupni sestanek. Udeležilo se ga je lepo število mladine. Tovariš Drofenig je navzoče pozdravil s krasnim nagovorom ter povdarjal, da je izobrazba v kmetijskih zadevah in vprašanih ena glavnih nalog mladinske organizacije. Od glavnega vodstva ZSNM je prišel iz Celja tov. Trstenjak, ki nam je v poljudnih besedah očrtal namen in pomen ZSNM. Povdarjal je, da zveza ni politično društvo, kakor jo našprotniki slikajo. V navdušenih besedah je še tov. Ferlež govoril o nekaterih velevažnih točkah programa ZSNM. K besedi so se še oglasili tovariši Franc Urleb, Terčič, Ivan Oset, Čulek in Trstenjak. Sestavil se je nato sledeči pododbor: Franc Ferlež (predsednik), Nendl Malči (podpredsednica), Kurent Vinko (tajnik), Mareš Milica (tajnika namestnica), Urleb Franc (blagajnik), Ferlež Frančiška (blagajnica), Oset Ivan, Terčič Simon in Mastnak Karl. Mladina šentjurska, na tej poti krepko naprej!

Težek poraz nemških nacionalcev v Gradcu.

Minuli petek so sklicali nemškonacionalni posl. v največji graški zborovalni dvorani shod volilcev, ki bi naj ogorčeno protestirali proti slov. obstrukciji in venčali hrabre nemškonacionalne junake, kateri se niso udali pri naskokih ljutega slovenskega sovraga, temveč raje zaprli dež. zbornico. A glej — na shod je došlo 60—70 ljudi! Graško volilstvo je s tem dovolj razumljivo obsodilo politiko nemškonacionalne večine. Ali ni bilo smešno, ko je rektor Kratter, isti Kratter, ki je pred 14 dnevi pred lastnimi somišljeniki zapustil dež. zbornico, tem par omizjem navdušeno zatrjeval, da se nemškonacij. večina ne umakne, temveč da tira svojo trmo naprej?

d Štajerceljskega shoda v Ptuj se je udeležilo kakih 70 ljudi, zvečine iz Ptuja. Govorila sta Drofenik iz Slatine in Kresnik iz Črešnjovca. »Dokazovala« sta navzočim, kako malo davka Slovenci plačujejo. Druge nesreče ni bilo.

d Slovenskega shoda v Celju, ki ga je za včeraj bila sklicala štajerska slovenska klerikalna stranka, se je v dvorani hotela pri »Belem volu« udeležilo okrog 150 ljudi. Razpravljali so na njem poslanci Terglav, Benkovič in Vrečko o obstrukciji v Gradcu in o vzrokih, ki so jo izzvali.

v Za narodni sklad so prikvartali v Jeruzalemu gg. Rajh, Petovar, Zabavnik, Kolarič, Pucanja, Urbančič in Sterman 2 K.

v Poučno-zabavni večer »Slov. del. podp. društva v Celju« v soboto je bil povoljno obiskan. Zanimivo je bilo predavanje g. V. Gaberca, ki nam je v kratkih potezah podal sliko nastanka in razvoja delavskega stanu, razpravljal o delavski pogodbi, nje dobrih in senčnih straneh, o predsodkih višjih krogov proti delavstvu itd. Tamburaški zbor društva je pridno sviral in tudi pevci so zapeli par lepih pesmi. — V soboto 26. tm. se vrši drugi tak večer. Predaval bo g. Miloš Štibler o predmetu: Delavstvo in združništvo. Upamo, da bo obisk tega večera še številnejši.

»Žetev« na celjskem odru. Včerajšnja predstava drame »Žetev« je stala na višku umetniškega izvajanja. Obširno poročilo priobčimo v jutrišnji številki.

v Samomor višjega oficirja. Včeraj proti dvanajsti uri se je raznesla po Celju govorica, da so ravnokar našli v Karlovem grabnu nad Celjem ustreljenega, že osivelega oficirja. Ljudje, ki so zavrvili na lice mesta, so videli, da je to podpolkovnik vitez Géram. Omenjeni je bil služil svoj čas kot nadporočnik v Celju in se je oženil s hčerjo trgovca Trauna. Od 87. pešpolka je bil prestavljen v Galicijo k domobranstvu in tam je napredoval do podpolkovnika. Pokojnik je začel bolehati in zadnji čas si je prizadeval, da bi ga upokojili. Dobil je bil eno leto začasnega dopusta, a sedaj, ko mu je ta potekel, so ga spoznali zopet sposobnim. Mož, katerega bi naj živila rodovina tukaj, on pa v Galiciji, je sklenil račun. Včeraj po »Hoferjevi paradi« in maši je izginil in se končal. Nekateri trdijo, da ga je napotila v to bolezen, drugi, da rodbinske razmere, gotovega pa nikdo ne ve, zakaj si je pogнал kroglo v glavo krog 55 let stari vojak.

v Roseggerjev fond bode dosegel svojo nameravano višino dveh milijonov baje sredi maja. No, saj je slovenski sklad že tudi blizu — 600

v Predavanje g. dr. A. Božiča v soboto 26. tm. se ne vrši, ker je g. predavatelj vsled uradnih opravkov zadržan. Dan predavanja se bo pravočasno naznanil.

Umrle je v Celju v soboto po noči ključavničarski mojster in hišni posestnik Anton Eichberger po dolgi in težki bolezni v 66. letu svoje dobe. Bil je 26 let v občinskem odboru in je zavzemal več častnih mest.

v Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v nedeljo, dne 6. marca (torej ne 19. marca) t. l. v okoliški šoli v Celju z nastopnim vsporedom: A. Točno ob 10. uri: razkazovanje slik z društvenim skioptikonom; razkazuje tov. L. Černež. B. Društveno zborovanje. Dnevni red: a) zapisnik; b) dopisi, c) društvene zadeve, vprašanja, vprašalna skrinjica; d) poročilo računskih pregledovalcev; e) izvolitev poslancev k „Zvezi“; f) informativen razgovor, kako da se telovadi na naših šolah; g) razgovor o uvedanju novih zvezkov; h) podavanje o gojitvi društvenega življenja; i) slučajnosti. Opomba. Zborovanje se je moralo preložiti radi občnega zbora „Zveze“. Cenjeni društveniki in društvenice se prosijo, da bi se malo zanimali za posamezne točke dnevnega reda, pred vsem pa naj blagovoli vsak dnevni red vsaj prečitati. Kdor bo zadržan, naj blagovoli kako kronico nakazati socijalnemu odseku. Prijatelji učiteljstva dobrodošli. Na svidenje vsem kliče: Fr. Brinar, t. č. preds.

v „Darovi za sv. Očeta“. Po Celju grede, sem opazil na tukajšnji farni cerkvi nabit nabitnik z napisom: „Darovi za sv. Očeta. — Gaben für den hl. Vater“. Premišleval sem dalje časa, za katerega sv. Očeta se darovi pobirajo ali za onega v Rimu ali za onega v nebesih? — Radovednež.

v Bajka o sulcu. Pred nekaj dnevi smo poročali, da je njel v Voglajni neki ribič 13 kilogramov težkega sulca. Seveda je ta novica vzbudila obče začudenje, dasi so že včasih videli v Voglajni do metra dolge sulce. Sedaj se je pa pokazalo, da je bila to le ribičeva prazna hvala in pobožna želja.

v Iz poštne službe Poštni adjunkt Martin Oberortner v Mariboru I. in poštni oficijant Ernst Schund v Beljaku sta menjala službo po zasebnem sporazumljenju. Poštna oficijantka Natalija Koschell je pa prestavljena iz Fonsdorfa k Sv. Lenartu v Slov. goricah.

v Radi krivih izpovedb v zadevi Antona Kmetca, ki so ga dolžili, da je po letu umoril na Dravskem polju svojo ljubico, je mariborsko sodišče obsodilo 45 let staro kmetico Marijo Kmetec iz Jablanja pri Pragerskem na dva meseca ječe.

v Tatovi v Gradcu. Neverjetno je že skoro, kaj vse kradejo po Gradcu. V četrtek je nekdo odnesel nekemu obrtniku desko z napisom, v petek je nekdo vzel v neki kavarni nekaj biljarovih krogelj, s soboto pa je ukradel podjeten tat celo stružnico (Hobelbank).

v V Peklu pri Poljčanah se nevarno širi svinjska rdečica. — Komisijski nakup plemenih kobil se bode vršil v torek dne 5. apr. v Ljutomeru ter v četrtek dne 7. apr. v Brežicah. — Pogorela je hiša posest. Mikla v Digošah pod Mariborom.

Radi zločina, ki ga je izvršila na njej neka babura s tem, da jej je hotela odpraviti spočetek, je umrla na Reki služkinja Elizabeta Zelenikova. rodod Štajerka. Policija je že uvedla preiskavo.

v Na avstr. čebelarški šoli na Dunaju se prirede letos poučni tečaji za čebelarstvo. Zglasiti se je treba do 10. maja. Oni gg. učitelji, ki bise želeli katerega poučnega tečaja udeležiti, se naj pravočasno oglase za službeni dopust.

v Mariborska hranilnica je dovolila za Rogseggerjev sklad nemškega Schulvereina 2000 kron. To je storil zavod, ki upravlja toliko slovenskega denarja!

v Iz št. Ozbalta ob Dr. 13 letnemu fantu A. Kositarju je odtrgal stroj za rezanje slame levo roko od lakta naprej. Fanta so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

v „Čitalnica v Ljutomeru“ je izvolila na svojem občnem zboru, dne 12. febr. 1910, sledeči odbor: predsednik Fran Čeh; podpreds. Fran Seršen; tajnik Janko Baukart; blagajnik Ivan Kryl; knjižničar Janko Karba; odbornika: Martin Čagran in Matilda Mihalič. Namestniki: Karba Angela, Dr. Karol Chloupek in Mirko Muršec.

v Sv. Vid pri Ptuj. Dne 7. februarja 1910 so se vršile, kakor ste že poročali v občini Vavreja občinske volitve. Ta precej obsežna občina

je bila do sedaj popolnoma v nemških rokah in znani Schosteritsch je vse svoje moči in zgovornost napel, da spravi v odbor Nemce in njihove prijatelje; stvar pa se mu ni dobro posrečila in še celo on ni bil izvoljen v odbor. Slovenci bi bili lahko sijajno zmagali, ko bi se bili tudi zunanji volilci s Ptuja, Hajdina itd., ki imajo v Vavreji volilno pravico, volitve vdeležili, pa ti narodnjaki so rajši doma spali in sanjali o minulih pustnih veselicah, nego se brigali za volitvo v Vavreji. — Mnogim volilcem se pa tudi niso dostavile legitimacije in ckr. okrajno glavarstvo ptujsko je celo pozabilo imenovati dva člana v volilno komisijo.

v Prepovedan zakon. V Aflenzu ste se našli srci nekega učitelja in učiteljice in sta hotela skleniti zvezo za celo življenje. V kraju samem so jima bili vsi zelo naklonjeni in šolski vodja je priporočal v izbranih besedah, prošnjo za zakon okrajnemu šolskemu svetu. Večina svetovalcev je glasovala za prošnjo, le župnik in neki posestnik sta našla zadržek. Okrajni šolski nadzornik je zato utemeljeval, zakaj se naj njuni prošnji ugodi in je svoj opis predložil deželnemu šolskemu svetu, kjer je referent deželni šolski nadzornik dr. Tumliř priporočal, da se da obema dovoljenje za zakon. Sedaj se pa začno goditi čudeži: Deželni šolski svet je šel preko nadučitelja, okrajni šolski svet, okrajnega šolskega nadzornika in deželnega nadzornika in je prošnjo odklonil, na drugi strani je pa velel okrajnemu šolskemu svetu, naj poiščejo za učiteljico — drugo službeno mesto.

Druge slov. dežele.

a Lep napredek na šolskem polju v Ljubljani. Na tozadevno notico v 40. šte. „Nar. Dn.“ z dne 19. t. m. nam pošilja ljubljanski župan g. Ivan Hribar sledeče pojasnilo: Napad na dekliški licej ljubljanski je obžalovati, ker ne gre izpodkopavati zaupanja do najvažnejšega slovenskega ženskega izobraževalnega zavoda. Napad je pa tudi neopravičen, kolikor se tiče ravnatelja Macherja, ker je v njem dobil slov. dekliški licej izvrstno pedagoško moč, kateri je uspešen razvoj zavoda nenavadno pri srcu in se je pod njegovim vodstvom zavod že tudi zdatno povzdignil. Neresnično je, ako kdo trdi, da zahteva ravnatelj Macher, naj se na dekliškem liceju loči dvoje vrste učenk; resnica pa je le, da ravnatelj — kakor je njegova dolžnost — zahteva, da se pri pouku postopa pedagoško pravilno in z upoštevanjem obstoječih ministerskih predpisov. Kar se tiče višje dekliške šole, je pripomniti, da je bilo v občinskem svetu sklenjeno to šolo opustiti, še predno je ravnatelj Macher prevzel nje vodstvo in vodstvo dekliškega liceja; to pa zato, ker bode dekliški licej, kadar bo popolen, dajal gojenkam temeljitejšo izobrazbo, kakor višja dekliška šola, in ker absolventke tega liceja uživajo velike prednosti pred absolventkami višje dekliške šole. — Nimamo nobenega povoda, da ne bi tega pojasnila g. župana lojalno priobčili in vzeli na znanje.

a Analfabetov v italjanski Furlaniji je 22 tisoč izmed 67.000 laških prebivalcev, v Gorici pa med Lahi tudi 6000. Vsega skupaj nad 30%. Lepo skrbijo Lahi za izobrazbo ljudstva.

a Tržaško-kopersko škofijo bo do imenovanja novega škofa vodil prošt dr. Pet. onio, ki bi ga radi Italjani imeli tudi za škofa. Stolni kapitelj v Trstu ga je izvolil kapitularnim vi-karjem.

a Vpokojen je — kakor poroča „Slovenec“ — prosluli župnik dr. Mauring na Igu, znan kot velik klerikalni petelin, obenem pa znan po svojih umazanih aferah z raznimi ženskami in prisegami.

a Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko je v svoji petkovi seji izvolila za predsednika Lenarčiča, za podpredsednika klerikalca Kregarja in za provizoričnega podpredsednika Nemca Pammerja. Klerikalci so sklenili pakt z Nemci. „Slovenec“ sam zmagovalno izjavlja, da 12 slovenskih naprednjakov v zbornici ne bo več komandiralo 12 svetnikov opozicije (klerikalci + Nemci).

a Blamaža koroškega deželnega zbora. Za sekundarnega zdravnika v deželni bolnišnici v Celovcu je sprejel koroški deželni odbor nekega pustolovca, ki o medicini niti pojma nima, a je imel ponarejena spričevala. Pa kaj so se gospodje brigali za spričevala, da je mož le bil nemški nacijaalec.

a Dve mesti konceptnih praktikantov sta prazni pri deželni vladi v Ljubljani. Slovenski pravniki, pozor!

a Za župana v Pulju je izvoljen istrski dež. glavar in drž. poslanec dr. Rizzi.

a Koroški deželni zbor se je v soboto zaključil.

Narodni gospodar.

Državna delavnica za pletarstvo pri Sv. Barbari v Halozah

je še vse premalo znan zavod. Leta 1906 se je ta pletarska šola ustanovila z namenom, da se v vinorodnej Spodnji Štajerski kolikor možno najbolj razširi košarstvo, da postane to lepo, lahko rokodelstvo v doglednem času domača industrija najpred v Halozah, pozneje pa tudi v drugih krajih, kjer primanjkuje kmetijskih delavcev. Kaj ne, kako čudno — tam, kjer primanjkuje delavcev pri drugih opravilih, se naj uvede novo rokodelstvo, ki naj odtegne kmetijstvu še več delavnih moči? In vendar je tako. Kajti, s košarstvom bi se naj bavili prebivalci v slabem vremenu, posebno pa v zimskem času, ko ni drugega dela, ko manjka viničarjem in kočarjem zaslužka, s katerim se oba stanova živita. Saj je ravno pomanjkanje trajnega zaslužka glavni vzrok, da ljudje zapuščajo domači kraj — gredo — s trebuhom za kruhom.

Tozadevni pomen našega zavoda so pa čitatelji „Nar. D.“ že itak izvedeli iz govora našega dičnega deželnega poslanca gosp. dr. Vekoslava Kukovca.

Pa mi bode morda kateri uporekal, kam pa s pleteninami, ko postane košarstvo domača industrija, ko bodo znali vsi pletiti. Toda le počasi — saj se mi Slovenci itak radi ne prenačimo —; v doglednem času se še ni treba bati, da bi ne bilo mogoče pletenin razpečati, ko se jih danes v Avstriji skoraj desetkrat več porabi kot naredi.

V dokaz te trditve samo sledeče:

Neka dunajska tvrdka potrebuje za se — tedaj ne za prodajo — 10 tisoč košar. Srednje izvežbani pletar naredi na dan najmanj 3 komade zasluži povprečno 3 K; rabi pa za vsako košaro 7 kg vrbja po 6 h.

Da bi ugodili dotični tvrdki v jednej zimi — 4 mesece z okroglo 100 delavniki —, bi zaslužilo samo ob tem naročilu najmanj 30 oseb — vsaka okroglo po 200 K, skupaj 6000 K.

Porabilo bi se pri tej priliki za najmanj 4200 K zelenega vrbja, katero bi zraslo na 10 oralnih najslabšega mokrotnega sveta, ki drugače ne rodi niti desetino omenjene vrednosti. Dobili bi pa tudi vozniki lep zaslužek. Od nas na pr. bi trebalo za odpošiljstvo dotičnih pletenin 100 voznikov, katerim bi se izplačalo 500 K.

Malo prej sem trdil, da vrba prinaša lep pridelek na drugače nerodovitnih tleh, kakoršnih se nikjer v naših krajih ne manjka. Naglašal sem pa že prej večkrat pri raznih predavanjih — pa tudi še v naših listih —, kako uspešna je vrbo-reja. Vzlic temu pa skoraj nihče ne začne — mi smo prisiljeni, od daleč ali pa od raznih grajščakov, ki vedo bolje izkoristiti svoja zemljišča, naročevati potrebno pletivo.

Ker se pletarstvo razvija, se bode tudi vrbja vsako leto več potrebovalo. — Ko bi morda kateri izmed čitateljev „Nar. D.“ hotel konči poskusiti s to novo panogo kmetijstva, dobi tukaj 1000 potikačev za 3 K, povrh pa še navodilo za tak nasad. — A. Ogorelec.

Obrambni vestnik.

a Odmev zoper izdajalsko „Slovenčev“ rovanje. V Pazinu je nabrala gospa Ruža Šantlova pod utiskom znanega članka „Cirilmetodarija“ K 80. Darovali so: Dr. Dinko Trinajstić, odv. 10 K, Ivan Kos, c. kr. šolski svet. 10 K, Dragotin Žanič, trgovec 10 K, dr. Šime Kurelič, odv. 5 K, N. N. 5 K. K. Rebek, živinozdravnik 5 K, Ivan Berglič c. kr. prof. 3 K, Niko Zic, c. kr. profesor 3 K, dr. A. Majžer, c. kr. prof. 3 K, dr. Baltič, okr. kom. 2 K, dr. Baničević, odv. kand. 2 K, dr. Bego, odv. kand. 2 K, Srkinč, lekarnar 2 K, A. Milačič, prof. S. Šantel, prof. 2 K, Belinovič, prof. 1 K, Cotič 1 K, dr. Kević, prof. 1 K, Matanič, nadučitelj 1 K, N. N. 1 K, N. N. 1 K, N. N. 1 K, Neimenovani 1 K, Neimenovani 1 K, A. Novak, knjigotžec 1 K, Opašič, učitelj 1 K, Marko Zovič, trgovec 1 K, Ivan Vanik 50 vin., Ante Ujčić 40 vin., Vajderhes (?) 40 vin., Iv. Plavina, šolski sluga 20 vin., Hvala vam, ki čitate z marljivo delujočo, pa tako kruto preganjano našo družbo!

a Kot odgovor janičarjem pri „Slovencu“ poslal je g. Ferd. Roš iz Hrastnika naši družbi K 10. G. dr. Jos. Vošnjak je nakazal družbi dar K 10 z dostavkom: „Kakor smo pred 25 leti začeli z najblažjim namenom z ustanovitvijo učnih družbenih zavodov in tako rešili na tisoče otrok potujčevanja, naj raste z istim blagim namenom, ker sila je velika, to najhujše čutimo na Štajerskem.“ Hvala iskrena!

a Za „Cirilmetodarijo“ je nabral ob priliki občinskega računa na Smolniku g. Miha Serne 9 K ter jih odposlal družbi.

Cenj. gg. trgovce in obrtnike na deželi ujdno opozarjamo, naj se ne prenačijo pri nakupu reklamnih koledarjev za l. 1911 ter se ne dajo pogovoriti množičnim agentom, katerih zdaj mr-goli po vseh krajih. Zahtevajte preje vzorce ali pa se oglasite sami v Zvezni trgovini v Celju, kjer je veliko število krasnih in cenih vzorcev na razpolago, ter je na Spodnjem Štajerskem edino podjetje te vrste.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:

celoletno	K 25.—
polletno	„ 12'50
četrtletno	„ 6'30
mesečno	„ 2'10

Za Nemčijo:

celoletno	K 28.—
---------------------	--------

Za vse druge dežele K 30.—.

Naročnina se pošilja naprej.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Društvene vesti.

v Klub slovenskih tehnikov v Pragi naznana predavanje tov. I. Lebna: „O navtiki“, ki se vrši v ponedeljek, 21. tm. ob 8. uri zvečer v restavraciji g. Kettnerja na Kralj. Vinogradih.

Po svetu.

a Povodnji na turškobolgarski meji. Marica in Tundža ste izstopili radi obilih povodnji čez bregove tako zelo, da je del mesta Odrin pod vodo. Tudi železniškemu prometu med Turčijo in Bolgarijo preti nevarnost.

a Pariz - London po zraku. V Parizu se je ustanovilo zrakoplovno društvo, ki namerava stalni zračni promet med Parizom in Londonom. Baje hočejo še to leto z njim početi, vendar bo pa prve vožnje spremljala francoska torpedovka.

a Pod zemljo zasuti. Pri Corbeau blizu Luticha v Belgiji se je otrgal predprošlo noč podzemeljski plaz, ki je zasul pet premogarjev. Po peturnem trudu so rešili penesrečene delavce, a štirje so bili mrtvi, dočim je zadnji, petnajstleten fant, živel. Vzrok plazu je gotovo v tem, da zemlja ni bila dovolj podprta.

d Zopetne povodni se bojijo v Parizu. Neki uradnik vodnega urada pravi, da boče vsled ploh v svojem ovojdu Seina še bolj narasla, kakor dne 27. januarja, ko je bila najvišja. Drugi pa zopet zatrjujejo, da voda ne more dalje rasti.

u Smodnišnica v Aucklandu v južnem oceanu je zletela radi eksplozije v zrak. V okolici je vse razdejano in 20 oseb je ubitih.

u V zrakoplovu preko Alp. Zrakoplov „Berlin“ se je spustil dne 13. tm. ob 1. popoldan 15 km jugoiztočno od Milana na zemljo. Kmetje so pomagali pri zlaganju in odpravljenju zrakoplova v Milan. Vodja zrakoplova, poročnik von Holtheff pripoveduje o potu naslednje. Iz početka smo plovili z brzino 60 kilometrov na uro prek Berninske skupine. Pogled je bil prekrasen. Ob 4. popoldan je dosegel zrakoplov višino 4000 metrov in je plaval nad Adda-dolino. Tedaj je nastal v zraku popoln mir. Dve uri smo ostali na istem mestu in temperatura je iznašala 36 stopinj pod ničlo. Tekom noči pa smo nastavili pot polagoma proti jugu in ob 7. v jutro smo bili nad Bergamom, ob 9. pa nad Monzo, kjer smo obstali, ker nismo imeli nobenega vetra. Pozneje se je pa zrakoplov zopet dvignil do višine 6000 metrov, kjer smo imeli 18 stopinj mraza.

a Kaj je mož svoji ženi? Če je lepa in mlada kakor spomladansko jutro, a brez misli kakor zimska noč, tedaj jej je gospodar kakor tudi vsaki drugi svoji stvari. Ako je divna kot angel, a zlobna kakor vrag ali bogata kakor Krez, potem jej je suženj kakor vsak slabič višjemu in močnejšemu od sebe. Če je pametna kakor on, a je boljša od njega, tedaj jej je veren soprog in prijatelj. Obrijentalci so že po naravi gospodarji svojih žen, a jim vendar služijo; prebivalci zahodnih dežel so po odgoji njih oboževalci, pravzaprav pa jih imajo v življenju za največje sužnje. Pri nas Slovanih so pa tudi že moški, ki niso svojim ženam niti gospodarji, niti sluga, pa tudi one niso njim sužnje, niti pokroviteljice; in sta si mož in žena enakopravna: človek bodočnosti.

d Povest o dveh ženah iz porušene Mesine. Pri velikem predlanskem potresu v Mesini je srečno ušel smrti meščan Scaringi, dočim so porotine zasipale njegovo mlado ženo. Scaringi je nekaj časa objokoval njeno smrt, a se je brzo potolažil in se znova oženil s krasnim dekletom iz nanovo rojene Mesine. Te dni pa potrkna na Scaringijeva vrata tuja, čedno oblečena ženka. Ko je Scaringi odprl vrata, mu pade okrog vratu njegova prejšnja — žena. Ruski junaški mornarji so nesrečnico brez Scaringijevega znanja rešili izpod razvalin in jo odpeljali na Rusko v bolnišnico, kjer se je polagoma popolnoma ozdravila. Scaringi, ki je tako naglo pozabil na svojo bivšo — živo ženko, bo imel sedaj precej sitnosti.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

SADOVI NEMŠKIH ŠOL.

Sv. Lenart v slov. gor. 21. febr. Šolar nemške šole Anton Bela je smrtno nevarno zabodel šolarja slovenske šole Frančka Nekrepa in sicer iz narodnostne mržnje, ker se je slednji vrnil v slovensko šolo. Razburjenost nepopisna.

BOSANSKA USTAVA.

Sarajevo, 20. febr. Danes opoldne se je proglasila v sijajno okrašeni dvorani deželne vlade ob navzočnosti najvišjih uradnikov, duhovnikov, tukajšnjih korporacij, mestnega zastopstva in najodličnejših Hrvatov in Srbov obeh veroizpovedanj ustava za Bosno in Hercegovino.

EGIPTOVSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK UBIT.

Kahira, 20. februarja: Na ministerskega predsednika Bustros-pašo je danes streljal farmacevt Ibrahim Vardani v bližini ministerstva. Zadelo je ministra pet krogelj. Napadalec je star 22 let, je nacionalni mohamedanec in je storil svoj čin iz političnih nagibov. Ministru so šle tri krogelje v telo in je njegovo stanje zelo resno.

Kahira, 21. februarja: Danes zjutraj ob 8. uri je Bustros-paša vsled svojih težkih ran umrl.

ODGOVOR DR. KRAMARA NA NEMŠKE DENUNCIJACIJE.

Praga, 20. februarja: »Nár. listy« priobčujejo na uvodnem mestu podpisan članek dr. K. Kramára, v katerem ta odgovarja na »ogorčenje« nemških nacionalcev vsled njegovega potovanja v Petrograd in na to, da je cesar sila neugodno sodil o njegovem govoru v Petrogradu. Dr. Kramár izvaja med drugim: »Predvsem ne vem, kaj gospodom na mojem govoru ne ugaja. Da sem predaval o naših političnih razmerah možem, ki se specijelno za nje zanimajo, a niso o njih vselej točno podučeni, to menda ne more razburiti niti visokopatriotičnih liberalnih Nemcev. A da sem ravno v Petrogradu rekel, da bi mi moj nacionalizem ne dovolil delati Nemcem krivico, akoravno Čehi nimamo nobenega vzroka čutiti za nje kako nežno hvaležnost, tega mi nemški poslanci ne morejo šteti v zlo. Da sem pa nazval hakatiste, in šovinistične pangermane kanibale nacionalizma, nimam niti najmanj za obžalovati, saj je bilo to naperjeno tudi proti — ruskim hakatistom in avstrijski patrijotizem! Gospodje, kateri so leta 1897 zaradi koščka narodnih pravic Čehom razburili celo Nemčijo, profesorji, ki podpisujejo proteste proti stvarim, katere jih nič ne brigajo, gospodje, ki hujskajo po Nemčiji proti Avstriji, ki izrabljajo našo inozemsko politiko v to, da bi kot manjšina tlačili večino, ki ne store nobenega koraka ne da bi ne škilili v Berlin, ki govore o uri združenja ločenih bratov — bi naj pometali pred svojim pragom in ne pozirali s svojim patrijotizmom, Za nas Čeha poznam le jeden patrijotizem, to je patriotizem češki. In s tem moramo biti zadovoljni ne le mi, ampak tudi na — Dunaju. Da nismo bili lojalni, tega nam ne morejo niti tam očitati. Zaradi tega nam je pohvala ali graja našega patrijotizma vseeno; mi si ne želimo biti na Dunaju v »carti«, temveč si bodemo vselej svoje pravice z lastnimi močmi branili in priborili. In ne le nam, temveč vsem avstrijskim Slovanom. Mi hočemo, da ne bodemo močni samo mi, temveč vsi avstrijski Slovani, da prestane biti Avstrija na zunaj nemška država. Ako se na Dunaju ob slovanskih konferencah tresejo za bodočnost, jim hočem povedati priličen recept za tak strah: naj postanejo pravični proti vsem, naj prenehajo s krivdami in pritiskom na Slovane, pa lahko gledajo veselega oka v bodoče dni.

BALKANSKE ZADEVE.

Belgrad, 21. februarja: »Politika« javlja, da obišče v nablížjem času kraljevska dvojica belgrški dvor.

Atene, 21. februarja: Ministerski predsednik Dragumis je šel h kralju in mu je sporočil, da bo napravila vrnitev prestolonaslednika v sedanjih razmerah skrajno slab utis v glavnem mestu in da se je bati nemirov, za katere ne more prevzeti odgovornosti. Sliši se, da je kralj zato poklical prestolonaslednika v Atene, da bi njemu v korist odstopil. Vse kaže, da se pripravljajo tu važni dogodki.

Kodanj, 21. februarja: Tukajšnji listi priobčujejo senzacionalno vest, da je naznanil kralj Jurij oficijelno danskemu dvoru, da misli odstopiti.

Solun, 21. februarja: Sultana Abdula Hamida so odpeljali zaradi neprestanega slabšanja njegovega zdravja s haremom vred v Carigrad.

RAZLIČNE NOVOSTI.

Gorica, 21. februarja: Cesar je odgodil goriški deželni zbor.

Filadelfija, 21. febr.: Vsled stavke nastavljenecv pri cestni železnici je došlo včeraj do velikih nemirov. Več uradnikov cestne železnice je bilo napadenih. 100 oseb je ranjenih.

Filadelfija, 21. februarja: Razjarjeni stavkujoči so prevrnili in sežgali 297 vozov na cestni železnici. 3.000 mož policije čuva sedaj red in mir.

Berlin, 21. februarja: Namesto umrlega predsednika nemške drž. zbornice, grofa Stolberga bode izvoljen za predsednika grof Hans Schwerin-Löwitz.

Loterijske številke.

Gradec, 21. februarja 1910: 35, 20, 45, 76, 23.
Dunaj, „ „ „ 6, 73, 63, 75, 87

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan:
Kdor vživa

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost	liter K 2'40.
Kabinetna kakovost	„ „ 4'80.
Naslov za naročila:	„Florian“, Ljubljana.

Postavno varovano.

84

ZAHVALA.

Zahvalujemo se najiskrenejše za vse tolažeče izraze sožalja ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše nepozabne, ljubljene stare matere gospe

Lucije Basnič,
posestnice v Žalcu.

Posebej se še zahvalujemo darovalcem vencev in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Žalec, dne 21. februarja 1910.

Ljuba Lipej, Draga Lipold,
Dr. Franjo Lipold.

Zahvala.

Vsem, ki so mi ob prebridki izgubi moje nepozabne soproge

NUŠE BREGANT
roj. LUŠIN

bodisi ustmeno, bodisi pismeno izrazili svoje sočutje, izrekam najiskrenejšo zabvalo. Prisrčno se zahvaljujem č. g. Zakošek za ginljive nagrobne besede, nadalje vsem, ki so spremili pokojno k zadnjemu počitku, posebno pa gdč. Kosar, gg. Stergar in Dobnik štad. iur. za udeležbo.

Vsem še enkrat: Bog plati!

V Plešivcu, dne 17. februarja 1910.

Henrik Bregant.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen detajlist v manufakturni in železninarski stroki se sprejme s 1. majnikom t. l.

Istotam se takoj sprejmeta

2 trgovska učenca

poštenih starišev ter z dobrimi šolskimi spričevali. Karl Cimperšek, trgovina z mešanim blagom Sevnica ob Savi. 127 8-1